പതിമുന്നാം കേരള നിയമസഭ

പത്മുന്നാം വാശ്ചേളനം

നക്ഷത്രചിഹ്നമിടാത്ത ചോദ്യം നമ്പർ : 2771

20-03-2015 - ൽ മറ്റപടിക്ക്

സി-ആപ്റ്റിന്റെ പ്രവർത്തനങ്ങൾ

ചോദ്യം

ഉത്തരം

ശ്രീ.വി. ശിവൻകട്ടി

ശ്രീ. ബി. സത്യൻ

ശ്രീ.പി.കെ.അബ്ദറബ്ബ് (വിദ്യാഭ്യാസ വകപ്പ് മന്ത്രി)

ശ്രീ.കോലിയക്കോട് എൻ. കൃഷ്ണൻ നായർ

ശ്രീമതി. പി. അയിഷാ പോറ്റി

എ) ഉണ്ട്, സി-ആപ്റ്റിന്റെ പ്രധാന ഉൽപാദന കേന്ദ്രം പ്രവർത്തനങ്ങൾ സി-ആപ്റ്റിന്റെ എ) സ്ഥിതി ചെയ്യുന്ന തിരുവനന്തപുരം ഹെഡ് ഓഫീസ് വിലയിരുത്തിയിട്ടുണ്ടോ ; വിശദമാക്കാമോ; കോംപ്ലക്സിൽ വിവിധ സർക്കാർ വകപ്പകളടെ അച്ചടി ജോലികളം, ഹയർ സെക്കണ്ടറി പാഠപുസ്തകങ്ങളടെയും, സംസ്ഥാന ഭാഗൃക്കുറി ടിക്കറ്റകളടെയും വരുന്നത്. പുന്നപുരത്തുള്ള ജോലികളമാണ് നടന്നു ടെയിനിംഗ് ഡിവിഷനിൽ പരിശീലന പരിപാടികളം ബ്രെയിലി പ്രസ്സിൽ കാഴ്യ ശംഖുമുഖത്തുള്ള വൈകലൃമുള്ളവർക്കുവേണ്ടിയുള്ള ബ്രെയിലി നടന്നു വത്രന്നു. സി-ആപ്റ്റിന്റെ കീഴിലുള്ള ഉപകേന്ദ്രങ്ങളിൽ വിവിധ സർക്കാർ വകപ്പകളുടെ അച്ചടി ജോലികളം നടന്നു വരുന്നു. മേൽ പ്രവർത്തനങ്ങളെല്ലാം സുഗമമായ രീതിയിൽ വരുന്നതായിട്ടാണ് വിലയിരുത്തിയിട്ടള്ളത്. ബി) സി-ആപ്റ്റിൽ സംസ്ഥാന ഭാഗൃക്കുറിയുടെ അച്ചടി ബി) സി-ആപ്റ്റിൽ സംസ്ഥാന ഭാഗ്യക്കറിയുടെ അച്ചടി ജോലികൾ നടക്കുന്നുണ്ടോ; ജോലികൾ നടക്കുന്നുണ്ട്.

സി} രാവികൾ ംയമാനാവയ തീർക്കുന്നതിന് സ്ഥാപനത്തിന് അടിസ്ഥാന സൌകര്യങ്ങൾ ഉണ്ടോ: ഇല്ലെങ്കിൽ യഥാസമയം

ചെയ്ത്ര സി) റസന്ററിലെ ഗോട്ടറി അച്ചടിയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് മതിയായ വേരിയബിൾ ഡാറ്റ നമ്പറിംഗ് ഒഴികെയുള്ള ജോലികൾ **ചെയ്തതീർക്കു**ന്നതിനുള്ള

എങ്ങിനെയെന്ന് വിശദമാക്കാമോ;

നമ്പറിംഗ് യഥാസമയം ചെയ്യുന്നതിനായി മെഷീൻ പുറമെ നിന്ന് വാടകയ്ക്ക് എടുത്തിട്ടുണ്ട്.

ൂപ്പൂൾ ഈ വാധം പ്രസ്ത്രേൽക്കാരാസ്യാന് ഒരു വരുന്നും നാധാരം യാത്ര

ഡി) ഇതിലേക്ക് മതിയായ സൌകര്യങ്ങളുള്ള ഡി) സ്വീകരിച്ചിരുന്നു. മൾട്ടി കളർ പ്രിന്റിംഗ് യന്ത്രം വാങ്ങുന്നതിന് ഉൻ സങ്കേതിക സർക്കാരിന്റെ കാലത്ത് നടപടി സ്വീകരിച്ചിരുന്നോ ; യുടർന്നാണ് കൊണ്ടെന്ന് വൃക്തമാക്കാമോ;

യത്രത്തെ സംബന്ധിച്ചള്ള ശ്രദ്ധയിൽപ്പെട്ടതിനെ നൃനതകൾ മൾട്ടി കളർ പ്രിന്റിംഗ് യന്ത്രം എങ്കിൽ ആ തീരുമാനം നടപ്പാക്കാത്തതെത്തു വാങ്ങുന്നതിനുള്ള തുടർ നടപടികൾ സ്വീകരിക്കുവാൻ കഴിയാതിരുന്നത് .

ഇ) പുതിയ യന്ത്രം വാങ്ങുന്നതിനു തീരുമാനം വാടകയ്ക്കെടുക്കാനുള്ള ക**റവുണ്ടായിട്ടുള്ള**തായി കണക്കാക്കിയിട്ടുണ്ടോ; സ്വന്തമായി പരാമശമെന്തായിരുന്നു; പ്രസക്തഭാഗത്തിന്റെ സെന്ററിന് പകർപ്പ്; ലഭൃമാക്കാമോ;

പുതിയ മെഷീൻ വാങ്ങാൻ 2 കോടിയോളം പകരം ഇ) മൂലം രൂപയുടെ മുതൽമുടക്ക് വേണം. എന്നാൽ സെന്ററിന് സ്ഥാപനത്തിന് ലഭിക്കേണ്ട ലാഭത്തിൽ വൻ ഇപ്പോൾ സാമ്പത്തിക പ്രതിസന്ധി കാരണം മെഷീൻ വാങ്ങുവാൻ നിർവ്വാഹമില്ലാത്തതിനാലാണ് ഇതു സംബന്ധിച്ച് എ.ജി. യുടെ റിപ്പോർട്ടിലെ|വാടകയ്ക്കെടുത്ത് പ്രവർത്തിപ്പിക്കേണ്ടി വന്നത്. അങ്ങനെ, ഇപ്പോൾ മുതൽമുടക്കില്ലാതെ പ്രതിമാസം 9.63 ലക്ഷം രൂപ ലാഭം വാടകയ്ക്കെടുത്ത മെഷീൻ മൂലം ലഭിക്കുന്നുണ്ട്.

> വാടകയ്ക്കെടുത്ത മെഷീൻ ഉപയോഗിച്ച് ലോട്ടറി ടിക്കറ്റ് പ്രിന്റ് ചെയ്യുന്നതിനാൽ പ്രതിമാസം 9.63 ലക്ഷം ലാഭമായി സെന്ററിന് ലഭിക്കുന്നുണ്ട്. പുതിയ രൂപ വാങ്ങിച്ചിരുന്നുവെങ്കിൽ മെഷിൻ പ്രതിമാസം ഏകദേശം 29.09 ലക്ഷമാകമായിരുന്നു. അതായത് ഒരു 349.07 ലക്ഷം. വാടകയ്ക്കെടുത്ത നിലവാരത്തിലുള്ള പുതിയ മെഷീൻ ഉപയോഗിച്ച് പ്രിന്റിംഗ് നടത്തിയിരുന്നുവെങ്കിൽ ഒരു ടിക്കറ്റിന് 0.02 രൂപ മാത്രമേ ചെലവ് വരികയുള്ളയെന്നും ഇത് സെന്ററിന് ആകമായിരുന്നുവെന്നും എ.ജി. ആസ്ക്കി 63(03

പരാമർശിച്ചിട്ടുണ്ട്. എന്നാൽ അധിക സാമ്പത്തിക ബാദ്ധ്യതയുള്ളതിനാൽ അത്തരമൊരു മെഷീൻ വാങ്ങാതെ വാടം ചെയ്യുടുത്ത് പ്രവർത്തിപ്പിക്കുകയാന്നുണ്ടായത്.

ഈ വാടക: മെഷിനിന്റെ വാടക കരാർ തിരുമ്പോൾ കണക്കാക്കുന്ന ചാഭം ഒസന്ററിന് ഒരു പുതിയ മെഷിൻ വാങ്ങുന്നതിന് മതിയാവുന്നതാണ്. എ.ജി. യുടെ റിപ്പോർട്ടിലെ പരാമർശമടങ്ങിയ പ്രസക്തഭാഗത്തിന്റെ പകർപ്പ് ഇതോടൊപ്പം ഉൾക്കൊള്ളിച്ചിരിക്കുന്നു.

റിപ്പോർട്ടിന്റെ| എഫ്) എ.ജി. എഫ്) യുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ സ്വീകരിച്ച തുടർ നടപടികൾ അവസാനഘട്ടത്തിലാണ്. എന്തെന്ന് വിശദമാക്കാമോ;

പുതിയ യന്ത്രം വാങ്ങുവാനുള്ള നടപടികൾ

കൈകാര്യം 🗐 ജി) ജി) അതീവ സുരക്ഷയോടെ വാടക യന്ത്രങ്ങൾ ഉപയോഗിച്ച് ചെയ്യുന്നതിന്റെ വാടകയ്ക്ക എടുത്തിട്ടുണ്ടെങ്കിലും ഏതെങ്കിലും ടിക്കറ്റിന്റെ ലോട്ടറി തടസ്സപ്പെട്ടി**രു**ന്നോ; അതിന്റെ അതീവ ജോലികൾ പേരിൽ സ്ഥാപനത്തിന് ബാദ്ധ്യത വന്നിട്ടുണ്ടോ; ചെയ്യുന്നത്. വിശദമാക്കാമോ;

ടിക്കറ്റിന്റെ ലോട്ടറി നമ്പറിംഗ് ജോലികൾ ചെയ്യേണ്ട ലോട്ടറി ടിക്കറ്റിന്റെ അച്ചടി ജോലികൾ ചെയ്യുന്നതിനായി പുറമെ നിന്ന് നമ്പറിംഗ് മെഷീൻ സെന്ററിന്റെ ഫെഡ് അനൌചിത്യം ബോധുമ്രണ്ടോ ; ഇക്കാലയളവിൽ ഓഫീസ് കോംപ്ലക്സിലെ ലോട്ടറി യൂണിറ്റിൽ സെന്ററിന്റെ അച്ചടി ജീവനക്കാർ തന്നെയാണ് മെഷീൻ പ്രവർത്തിപ്പിക്കുന്നത്. സുര**ക്ഷയോ**ടു <u>കൂടിത്തന്നെയാണ്</u> ഇവ

> ലോട്ടറി യൂണിറ്റിലെ യു.പി.എസ്. കത്തിയത് പ്രവർത്തനരഹിതമായതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് വിൻ വിൻ ലോട്ടറി 168 ന്റെ നമ്പറിംഗ് ജോലികൾ തടസ്സപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. ഇതുമായി ബന്ധപ്പെട്ടുള്ള സ്ഥാപനത്തിന്റെ ബാദ്ധ്യതയെ സംബന്ധിച്ചുള്ള തീരുമാനം കൈ**ക്കൊള്ള**ന്നതു സംബന്ധിച്ച വിഷയം പരിശോധിച്ചുവരുന്നു.

> > സെക്ഷൻ ജ്ഞിസർ

VI. Hiring of High Speed Variable Data Printer for numbering and bar coding of

Lottery Ticket

(a) The C—apt is undertaking printing work of lotteries such as Win Win W 182, Pratheeksha, Dhanasree etc. as entrusted by the Lotteries Department. C-apt was having 5 Xerox bar coding and numbering units up to November 2013. As the performance of one of the

machines was lagging, it was decided to hire a variable data printer rather than purchasing a new machine.

Government constituted a Tender Evaluation Committee for this purpose. In a meeting held in October 2012 the tender evaluation committee decided to hire machines without operators for the printing of Lottery Ticket until a new variable data printer is installed in the Centre. The Executive Committee of C-apt accorded sanction for hiring a variable data printer in its 41st meeting held on 02.08.2013.

Accordingly the centre invited tenders for hiring of the Machine on contract basis for a period of two years. Against the notification, two firms submitted their offer. Of them the work was awarded to the lowest bidder. After negotiation, the contractor agreed upon the rate of Rs. 921.352 per 1000 copies inclusive of all taxes on the condition that the supplier of the machine is bound to post an expert technician/operator at the C-apt to attend the running troubles of the machine and guide the operators in the hours of need.

The machine hired out has the capacity of numbering 2 crores of numbers of lottery tickets per month. The hiring was done on the presumption that the C-apt could reduce spending of huge amount for the purchase of lottery ticket numbering unit and can double the printing of lottery tickets in the centre. It was also presumed that the centre could earn Rs. 3.00 crore at the end of contract period as per production target mentioned in the agreement.

On verification of the cost analysis data (Annexure 1) which stated that the hiring of machine is more profitable than purchase of new machine, it is observed that the comparison was not made between purchasing a new machine by C-apt and hired one, but with the existing machines available with the centre. The profit comparison is also made only based on the no. of

tickets presuming that 2 erores of tickets are printed per month and no comparison was made based on the profit/loss per ticket using hired machine and by purchasing own machine.

From the actual production details made available by the control before and after hiring of the machine, the following comparison has been made for one month (August 2014) as detailed below:

S. No.	Particulars (for one month)	By using existing facility (Xerox) One unit	By hired machine	If new one purchased
		Rs. in lakh		
1.	Capital investment for one unit	20.00	Nil	180.00*
2	Interest on investment 18%	0.30	Nil	2.70
3	Salary of operator (average of salary of the machine operators)	0.30	0.30	0.30
4	Depreciation (25%)	0.42	Nil	Nil for I st year
5	Paper wastage (Rs.50,000 as per log record for 5 units) Hence for 1 unit – Rs.10000	0.10	Nil	0.10
5	Loss on printing charge 12500 x 8 ticket x 8.5 paise (From data, cost of paper 10paise per ticket. 1 paper gives 8 ticket. Hence 80 paise per	0.08		0.08

7	Cost per ticket	Rs. 0.06 per ticket	Rs. 0.12 per ticket	Rs. 0.02 per ticket
9	3 = 549460 paper	D		
	August 2014) (597433 + 537323 + 513625)	•		11328296)
8	Actual Production/month (Average of	549460 x 8 = 43,95,680 tickets	14,16,037 x 8 =1,13,28,296 tickets	1,57,23,976 assuming total production with this unit (4395680 +
0	Total	2.63	13.45	3.28
7	AMC (661450/5 = 132290/unit)	1.33	13.05	No AMC for 1 ^M year
6	wastage Rs.10000 means 12500 paper wasted) Overhead (indirect administrative expense) (For 5 units reported as 50000. Hence for 1 unit – 10000)		0.10	0.10

^{*} The cost of hired machine is Rs. 180.00 lakh.

Thus, cost per ticket for printing by using existing facility is Rs. 0.06 per ticket and that of hired machine is Rs. 0.12 per ticket. From this it is very clear that the centre was printing tickets at a lower cost than of the hired machine. It is also noticeable that the centre had not disclosed the wastage of paper and loss on printing charge.

Apart from the existing facilities, if the Centre had purchased a new machine with the same production capacity of hired machine and the entire printing work was done in the new

machine, including the westage and loss on printing charges, the cost per unit would come only Rs.0.02.

From the details made available cost analysis is done as follows:

	By using Xerox	By hired machine	If new one
	(existing facility)	Per ticket (Rs.)	purchased
Bar-coding (Sl. No.9 of above table)	0.06	0.12	0.02
Paper cost (data given by centre)	0.10	0.10	0.10
Printing cost (data given by centre)	0.025	0.025	0.025
Total cost of production (per ticket)	Rs. 0.185/ticket	Rs. 0.245/ticket	Rs. 0.145/ticket

Establishment cost not included as it has already been included in the above table.

Statement the profit/loss made is as follows:

	By using Xerox (existing	By hired	If new one	
	facility)	machine	purchased	
	Per ticket (Rs.)			
Selling price of one lottery ticket to lottery department	Rs.0.33	Rs.0.33	Rs.0.33	
Total cost of production	0.185	0.245	0.145	
Profit made	Rs 0.145/ticket	Rs 0.085/ticket	Rs 0.185/ticket	

Profit for the month of August 2014, as put the details given by the Centre, is calculated as tellower

Profit catemation		ice month
		(Pr. in lelth)
Using Xerox (existing facility- one machine)	4395680 tickets x 0.145	6.37
Hired machine	11328296 tickets x 0.085	9.63
If new machine with the capacity of hired machine was purchased	1,57,23,976 tickets x 0.185	29.09

The centre had made a profit of Rs. 9.63 lakh per month with the hired machine. The centre could have earned a profit of Rs. 29.09 lakh per month (approx) if a new machine was purchased with the capacity of the hired OCE machine. Thus annually the Centre could have earned a profit of Rs. 349.07 lakh (approx). Moreover, the expenditure incurred towards AMC for the hired machine from November 2013 to October 2014 amounted to Rs. 108.78 lakh.

If the centre had taken steps to buy a new machine it would have been an asset to the centre. It is also pointed out that while deciding on hiring of machine, the cost comparison has not done with purchasing new machine with that of hiring one.

On being pointed out this in audit, it was replied that the Centre opted for hiring a machine rather than purchasing a new one due to the high price of the machine. If purchased it would have been a burden top government. It was also stated that the Lottery department is insisting to introduce latest security measures and consequent to upgradation of modern technology, the present technological system may become obsolete. Hence the investment of huge amount of two crore to procure such type of machine cannot be affordable. Hired machines

would be taken out when the contract period is over it was also ctated that it. Liked machines could not be utilised fully as "Mangalya Lottery" was withdrawn by Government consequent on declaration of Parliamentary elections.

The reply was not acceptable since the Centre has not made the cost/profit analysis between the hired machine and with a new machine having the same capacity and configuration of the hired one. The cost analysis made by the Centre which stated that the hiring of machine is more profitable than purchase of new machine is not a real analysis but an exaggerated statement prepared based on the low output of the old existing machine available in the centre. The cost analysis made by audit itself reveals the fact that hiring was not at all more profitable than purchasing a new machine or by using existing facility.

- (b) Apart from that C- Apt waived the condition of depositing the security amount of 5% of total price of the product on the plea that as the product is a hired one which is in possession of C-Apt which in effect and by all means being pledged with the user. This is against rules.
- (c) As per clause 31 of the agreement executed between the MD, C-Apt and the contractor, all the disputes arising out or any way connected with this agreement shall as far as possible be settled through mutual discussion. If not settled, the same shall be referred to a sole Arbitrator to be appointed by the Centre. The arbitration and Conciliation Act shall govern such proceedings.

But in a government order of 1985, it was clearly recognized that incorporation of an arbitration clause could seriously jeopardize the Government's interest due to risk of misuse and consequent loss to the government. In spite of this C-Apt included the arbitration clause In the original agreement.

